

Na temelju članka 8., 10. i 22. Statuta Hrvatskog saveza za terapijsko jahanje, Skupština donosi ovaj

**PRAVILNIK O RADU, STANDARDIZACIJI I SISTEMATIZACIJI
STRUČNIH PROGRAMA I KADROVA ČLANICA HRVATSKOG SAVEZA ZA TERAPIJSKO
JAHANJE**

(Pravilnik o radu Hrvatskog Saveza za terapijsko jahanje)

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom, u cilju uređivanja rada i provedbe ciljeva Hrvatskog saveza za terapijsko jahanje (u daljnjem tekstu Saveza) određuju se standardizacija i sistematizacija stručnih programa, djelatnosti i kadrova saveza.

Članak 2.

Osnivaju se komisije i odbori (odbor za edukaciju i licenciranje, odbor za hipoterapiju, ispitna komisija itd.) radi obavljanja stručnih poslova u okviru djelatnosti i ciljeva Saveza a u svrhu što boljeg i efikasnijeg rada Saveza.

Članak 3.

Članove komisija i odbora bira Upravni odbor.

Odbor za edukaciju i licenciranje voditelja i programa

Članak 4.

Unutar Saveza postoji Odbor za edukaciju i licenciranje voditelja i programa za terapijsko jahanje.

Članak 5.

Pri izboru članova odbora za edukaciju i licenciranje vodit će se briga o stručnosti, educiranosti i zastupljenosti različitih struka. Član komisije mora biti licencirani voditelj TJ pri Savezu ili stručna osoba sa međunarodnom licencom.

Članak 6.

Vodeći računa o zastupljenosti različitosti struka pri izboru članova odbora za edukaciju i licenciranje a u svrhu kvalitetnijeg obrazovanja voditelja TJ, članovi odbora moraju biti :

- predsjednik Saveza
- jedan član odbora mora biti VŠS ili VSS, medicinske struke (fizioterapeut ili liječnik) sa završenom internom licencom za voditelja terapijskog jahanja izdanom od HSTJ ili međunarodnom licencom za instruktora TJ ili hipoterapeuta
- najmanje dva člana moraju imati verificirani nacionalni ili međunarodni izdani certifikat za instruktora TJ
- U slučaju potrebe (zbog specifičnosti zadataka ili nemogućnosti prisustva jednog ili više stalnih članova odbora) odboru se mogu pridružiti i privremeni članovi istih kvalifikacija, koje imenuje odbor za edukaciju.

Članak 7.

Odbor za edukaciju i licenciranje obavlja sljedeće poslove:

1. Provodi edukaciju lokalne zajednice (što je terapijsko jahanje, kome je namijenjeno, organizacija programa i financiranje) na poziv pojedine Udruge/kluba članice Saveza kroz informativne seminare ili edukacijske radionice.
 - Članovima odbora dnevnice propisane «zakonom o dnevnicama» RH i putne troškove isplaćuje Udruga/klub organizator seminara (za prijeđenih 100 km isplaćuje se 10 litara goriva u koliko se služi osobnim automobilom).
2. Planira, nadzire i provodi edukaciju voditelja terapijskog jahanja koja se sastoji od:
 - specijaliziranih stručnih seminara koji obuhvaćaju medicinu, psihologiju, pedagogiju, konjanstvo i stručne programe terapijskog jahanja
 - praktičnog rada koji je organiziran u licenciranoj udruzi/klubu od strane Odbora za edukaciju
 - polaganja ispita za voditelja TJ u pismenom, praktičnom i usmenom obliku
3. Izdaje potvrde o završenom školovanju za voditelje TJ i arhivira ih u evidenciju Saveza
4. Odbor izlazi na teren zbog nadziranja rada članica Saveza u svrhu utvrđivanja postizanja dužnosti i obveza članica Saveza propisanih ovim Pravilnikom radi ostvarivanja prava na licencu za provođenje programa terapijskog jahanja. Odbor izlazi u nadzor članica na prijedlog predsjednika ili UO Saveza kao i na zahtjev same članice Saveza.
5. Provodi informiranje i educiranje šire javnosti kroz tribine, okrugle stolove i kongrese, članke u stručnim časopisima i tiskovinama i na web stranici Saveza
6. Nadzire i odobrava sve edukacijske projekte i programe koje provode članice Saveza i o tome izvješćuje Upravni odbor.

Članak 8.

Tajnik Saveza

Savez će ukoliko se osiguraju financijska sredstva angažirati tajnika. Odluku o načinu zapošljavanja i visini naknade tajnika donosi Upravni odbor Saveza.

Tajnik Saveza obavlja slijedeće dužnosti:

- vodi evidenciju o svim članicama Saveza
- vodi evidenciju o licenciranim voditeljima terapijskog jahanja
- komunicira, obavještava, surađuje s članicama Saveza
- surađuje i sudjeluje u radu stručnih odbora i komisija unutar Saveza, koordinira rad stručnih komisija i odbora Saveza
- surađuje s drugim asocijacijama vezanim uz konjaništvo, terapijsko jahanje, jahanje osoba s invaliditetom i sl. na lokalnom, nacionalnom i drugim nivoima
- sudjeluje u izradi stručnih programa Saveza
- sudjeluje u organizaciji stručnih seminara
- Radi na prikupljanju financijskih sredstava Saveza

Dužnosti Saveza prema članicama

Članak 9.

Dužnosti Saveza prema članicama su:

1. Vođenje evidencije o članicama Saveza
2. Organizacija edukacije za voditelje terapijskog jahanja i vođenje evidencije o voditeljima terapijskog jahanja
3. Izdavanje licence za voditelja terapijskog jahanja
4. Izdavanje licence članici Saveza za program terapijskog jahanja kao licencirane djelatnosti Saveza
5. Vođenje evidencije o izdavanju licenci
6. Savez izdaje licence na jednu godinu za voditelje terapijskog jahanja i dvije za program terapijskog jahanja. Savez ima mogućnost ne izdavanja, oduzimanja i obnavljanja licence za voditelja terapijskog jahanja kao i za program članice Saveza.
7. Organizacija edukativnih seminara u svezi s terapijskim jahanjem najmanje 2 puta godišnje
8. Pomoć pri organiziranju seminara i drugih aktivnosti vezanih za rad udruga
9. Udruživanje u asocijacije vezane uz terapijsko jahanje i jahanje osoba s invaliditetom na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou,
10. Promicanje i reklamiranje punopravnih članica Saveza na lokalnom i nacionalnom nivou

LICENCIRANJE PROGRAMA TERAPIJSKOG JAHANJA

Članak 10.

Programi terapijskog jahanja konjičkih klubova ili udruga imaju slijedeće neophodne elemente: stručni kadar, konje, opremu i prostor gdje se program održava (fizički i materijali preduvjeti). Udruga/klub mora ispunjavati slijedeće opće odredbe za dobivanje licence za program terapijskog jahanja:

- a) opće odredbe o sigurnosti jahača
- b) opće odredbe o stručnom kadru i provođenju stručnih programa i djelatnosti
- c) opće odredbe o fizičkim i materijalnim uvjetima za održavanje programa terapijskog jahanja
- d) opće odredbe o zdravlju konja
- e) opće odredbe o evidenciji korisnika njihovih usluga (i redovito dostavljati na uvid Savezu radi efikasnijeg vođenja evidencije korisnika usluga i prezentacije Saveza) u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka

Sigurnost jahača

Članak 11.

Sigurnost jahača uključenih u program terapijskog jahanja je osnova programa. Licencirani program terapijskog jahanja mora imati slijedeće:

1. Ovjerenu izjavu liječnika za svakog jahača o nepostojanju kontraindikacija za jahanje, na osnovu liste kontraindikacija.
2. Pisano pravilo te pridržavanje tog pravila u praksi o obaveznom nošenju ispravne sigurnosne jahačke kacige za sve korisnike programa, voditelje terapijskog jahanja, volontere i maloljetnike koji su na bilo koji način dio programa. Program mora imati u spremištu određen broj ispravnih kaciga različitih brojeva za navedene jahače.
3. Pisano pravilo te pridržavanje tog pravila u praksi o obaveznoj upotrebi sigurnosnih stremena za korisnike programa terapijskog jahanja i obaveznoj upotrebi jahačke obuće sa petom za sve ostale jahače ako upotrebljavaju obične stremene. U sedlarniku za sva sedla koja se upotrebljavaju u programu moraju postojati sigurnosni stremeni, kao i ručkice na tim sedlima.
4. Upotpunjenu kutiju prve pomoći na lako dostupnom mjestu sa propisanim sadržajem.
5. Jahaća oprema je ispravna, održavana i odgovarajuća za konja i jahača.

Stručni kadar i provođenje stručnih programa i djelatnosti

Članak 12.

Licencirani program mora imati

1. Najmanje jednog licenciranog voditelja terapijskog jahanja koji je zaposlen u udruzi/klubu i/ili je član udruge/kлубa.
2. Najmanje jednu stručnu osobu osposobljenu za rad s osobama s invaliditetom (fizioterapeut, defektolog, psiholog, liječnik i sl.) koja je zaposlena ili je član udruge/kлубa
3. Pisani opis radnih zadataka voditelja terapijskog jahanja (opis posla)

4. Dokumentaciju o provedenim satovima jahanja sa evidencijom prisutnih jahača – kada je sat izvršen, koji su jahači bili prisutni i koja je odgovorna osoba – voditelj vodila sat.
5. Potpisane izjave o vlastitoj odgovornosti za sudjelovanje u programu za sve korisnike, volontere i ostale jahače uključene u program
6. Evidenciju i opis svake nezgode
7. Evidenciju volontera, pohranjenu prema Zakonu o zaštiti osobnih podataka.
8. Skriptu za volontere te trening u praksi koji pokriva barem slijedeća područja: osnovne informacije o korisnicima programa, pravilna pomoć korisniku, pravila sigurnosti u prilaženju konjima, čišćenje i opremanje konja, stavljanje ulara i sigurno vezanje konja, pravilno vođenje konja, prepoznavanje osnovnih znakova ozljeda i bolesti kod konja.

Evidencija

Članak 13.

Licencirani program mora u evidenciji imati kartone korisnika sa imenom i prezimenom, brojem telefona, datumom rođenja, imenom i telefonom roditelja/njegovatelja/posvojitelja, sa zadnjim nalazima i povijesti bolesti od ortopeda, fizijatra ili psihologa/psihijatra odnosno drugog specijalista, ovisno o dijagnozi i aspektima korisnika bitnim za ulazak u program. Ti podaci moraju biti pohranjeni prema Zakonu o zaštiti osobnih podataka
Voditelj treba popunjavati podatke o dolaženju jahača i procjeni njegovog napretka tijekom vremena.

Fizički i materijalni uvjeti za održavanje programa

Članak 14.

Licencirani program mora imati na korištenje:

1. Teren za jahanje (manjež) ograđen čvrstom ogradom, pravokutnog oblika veličine najmanje 20 x 40 metara, postoje vrata. Podloga treba biti ravna, bez rupa, korijenja, kamenja. Preporuča se da je podloga pijesak, mješavina pijeska i piljevine, guma.
2. Konje u vlasništvu udruge/kluba ili u privatnom vlasništvu koji su zdravi i dobro uhranjeni sa dovoljno energije i volje za rad.
3. Popis brojeva hitne pomoći, vatrogasaca, policije i dežurnih veterinarara na vidnom mjestu pokraj fiksnog telefona odnosno postojanje operativnog mobilnog telefona za vrijeme održavanja sata jahanja.
4. Štalu/nastambu za konje koja za sve jedinke osigurava osnovnu zaštitu od vremenskih nepogoda, a koja je redovito čišćena kako bi se spriječilo prljanje konja koje predstavlja zdravstveni rizik za ljude i onečišćenje zraka kojeg konji udišu za vrijeme boravka u nastambi.
5. Ako su konji smješteni u boksevima, oni moraju odgovarati veličini konja (poželjno da su kvadratični, 3x3 m)
6. Ispust za konje kojim se konji u programu koriste bar nekoliko sati dnevno, sa osiguranom vodom za napajanje i bez opasnih i oštih predmeta na ogradi ili tlu ispusta (npr. špage od bala sijena, čavli koji strše...)
7. Rampu za pojahivanje sa nagibom preporučenim za rampe za osobe u kolicima, te ravnom površinom veličine dovoljne da se po njoj mogu slobodno pomicati osoba u

kolicima i još dvije osobe. Sa druge strane rampe treba se nalaziti barijera u obliku bloka za pojahivanje ili nečeg sličnog. Ako program nema potrebu za rampom (korisnici su djeca ili većinom pokretne osobe), postoji blok za pojahivanje sa tri stepenice kako bi se olakšalo pojahivanje i jahačima i konjima. Blok i/ili rampa su izvan manježa.

Zdravlje konja

Članak 15.

Licencirani program mora za konje koje koristi u programu imati:

1. Evidenciju o cijepljenju, korištenju sredstava protiv nametnika i veterinarskim intervencijama te potkivanju.
2. Dnevnik o radu konja, iz kojeg se vidi koliko je koji konj bio opterećen i kojom vrstom rada.
3. Lako dostupan i vidljiv ormarić prve pomoći koji mora sadržavati barem: termometar, antiseptičku tekućinu (jod), zavoje, antibiotski prašak/sprej.
4. Dostupan popis brojeva telefona veterinara, potkivača, zaposlenih, te vlasnika konja ako konji nisu u vlasništvu udruge/kluba.
5. Poznat dnevni raspored i količinu obroka za konje
6. Koncentriranu hranu za konje spremljenu u dobro zatvorene posude/spremišta, tako da konj koji se slučajno oslobodio po noći ne može doći do nje.
7. Vodu u boksevima i u ispustima stalno na raspolaganju. Posude za vodu su redovito čišćene.
8. Oprema je prilagođena konju – uzda je postavljena pravilno, sedlo: ostavlja razmak od 2-4 prsta između grebena i unkaša, ne ljulja se na konju, sredina sedla je vodoravna – sedlo ne visi ni natrag ni naprijed. Pristajanje opreme se redovito provjerava.

Članak 16.

Članica Saveza pismeno traži od Saveza procjenu svog programa. Savez je dužan u roku od mjesec dana osigurati posjet najmanje dva predstavnika Odbora za edukaciju i licenciranje.

Članak 17.

Komisija izvještava o svojoj procjeni članicu u roku od 15 dana nakon posjeta, na koju se članica može žaliti Upravnom odboru Saveza u roku od 15 dana.

Članak 18.

Članica koja nije ostvarila licenciranje može opet tražiti procjenu kada otklone nedostatke navedene u izvješću Odbora za edukaciju i licenciranje.

Članak 19.

Članici koja je dobila odobrenje za licencu Savez izdaje licencu u obliku pismenog dokumenta

vremenski ograničenog na dvije godine, u slučaju da svi uvjeti programa ostanu zadovoljeni kroz to vrijeme.

Članak 20.

Licenca programa se obnavlja nakon plaćanja članarine i posjeta komisije, a nakon isteka dvije godine. Članarina se mora uplatiti u prvom kvartalu godine, a najkasnije do održavanja redovne Skupštine.

LICENCIRANJE VODITELJA TERAPIJSKOG JAHANJA

Edukacija voditelja terapijskog jahanja

Članak 21.

1. Za pohađanje edukacije kandidat mora ispunjavati slijedeće preduvjete: punoljetnost kandidata, položena prva pomoć, završena srednja škola, polaganje ispita P dresure pred nacionalnim sucem dresure sa minimumom 55% uspješnosti, odnosno sportski rezultati. (polaganje P testa organizirat će HSTJ posebno za svoje kandidate ako je potrebno) Svi kandidati su dužni podnijeti Savezu fotokopije relevantnih dokumenata (ovjerenu fotokopiju svjedodžbe srednje škole, potvrdu sudačke komisije o položenom A..)
2. Pismeni ispit će se pisati bez literature, ali sa smanjenim brojem pitanja.
3. Prije praktičnog dijela ispita kandidat je dužan odslušati barem jedan specijalizirani edukativni seminar o terapijskom jahanju i odraditi 10 sati praktičnog vođenja satova terapijskog jahanja u programima terapijskog jahanja koji zadovoljavaju sve sigurnosne i kadrovske preduvjete, a koji odredi Odbor za edukaciju i licenciranje. Za vrijeme prakse vodit će dnevnik rada. Seminar o terapijskom jahanju mora obavezno sadržavati osnovne teme unutar edukacije a to su predavanja o medicini, psihologiji, pedagogiji, konjaništvu i stručne programe terapijskog jahanja. Takav seminar će ovisno o broju prijavljenih kandidata organizirati Savez. Praksu će specificirati Odbor za edukaciju – što kandidat treba odraditi i koje vještine i znanja steći unutar odrađenih barem 10 sati.
4. Nakon položenog praktičnog i pismenog ispita kandidat pristupa usmenom dijelu ispita. Polaganje praktičnog i usmenog dijela ispita će se organizirati neovisno o bilo kakvom natjecanju ili seminaru kako bi se komisiji omogućio neovisan rad. Također, rezultati praktičnog i usmenog dijela ispita će se kandidatu slati pismeno u roku 15 dana, a neće se davati kandidatima odmah nakon ispita.
5. Troškove ispita određuje Upravni odbor.

Članak 22.

Završetkom edukacije kandidat dobiva interni status voditelja terapijskog jahanja. Udruga/klub koja zapošljava voditelja (odnosno koristi njegove usluge) prijavljuje ga za licenciranje. Nakon edukacije voditelj dobiva licencu na godinu dana, a licenca se obnavlja svake godine. Za obnavljanje licence voditelj mora

1. nastaviti sa redovitim obavljanjem djelatnosti terapijskog jahanja u licenciranom programu terapijskog jahanja, u skladu sa ovim Pravilnikom
2. nastaviti sa vlastitom edukacijom bilo na seminarima koje organizira Savez, bilo na drugi način bar jednom godišnje.

Članak 23.

Završenim voditeljima terapijskog jahanja izdavat će se licenca za rad svake godine, koja se plaća Savezu 100 kn. Voditelj mora djelovati unutar udruge članice HSTJ koja redovito plaća članarinu. Licenca se može osporiti u slučajevima grubog kršenja normi rada.

III SISTEMATIZACIJA STRUČNIH PROGRAMA, DJELATNOSTI I KADROVA

Članak 24.

Ovim Pravilnikom reguliraju se provođenje stručnih programa i pružanja stručnih usluga korisnicima te tko može provoditi stručne programe unutar članica Saveza.

Terapijsko jahanje je oblik konjaništva namijenjen i prilagođen djeci s poteškoćama u razvoju, osobama s motoričkim poremećajima i kroničnim bolestima te osobama s psihičkim i emocionalnim poteškoćama a u svrhu terapije, rehabilitacije i općenito poboljšanja kvalitete života istih.

Terapijsko jahanje je širok pojam koji obuhvaća razne metode – hipoterapiju, rekreativno i sportsko jahanje za osobe sa invaliditetom, pedagoško jahanje i voltažiranje, vožnju, psihoterapiju uz pomoć konja. U novije vrijeme upotrebljava se i naziv terapija potpomognuta konjima (Equine assisted therapy).

Hipoterapija

Hipoterapija u klasičnom smislu označava fizioterapiju uz pomoć konja. Može je provoditi fizioterapeut posebno obučen u hipoterapiji na službeno priznatim tečajevima za hipoterapiju u inozemstvu. Savez može organizirati tečaj hipoterapije uz pomoć stručnjaka iz inozemstva ako se skupi dovoljan broj zainteresiranih fizioterapeuta sa potrebnim predznanjem iz konjaništva i određenih fizioterapijskih tehnika (Bobath, Vojta...) Ciljevi su prvenstveno fizički: poboljšanje ravnoteže, bolja pokretljivost zglobova, normalizacija mišićnog tonusa, poboljšanje koordinacije, oslobađanje mišića zdjeličnog i ramenog pojasa, prekidanje patoloških stereotipa i razvoj novih obrazaca kretanja, reakcije uspravljanja, ponovno učenje hodanja, simetrija pokreta, senzorna integracija.

Rekreativno i sportsko jahanje za osobe s invaliditetom

Rekreativno jahanje osoba s invaliditetom provode voditelji i instruktori terapijskog jahanja. Sportsko jahanje osoba s invaliditetom provode treneri za sportsko jahanje uz položen ispit za voditelja ili instruktora terapijskog jahanja. Ciljevi su prvenstveno općenito poboljšanje kvalitete života i slobodnog vremena, te omogućavanje učenja vještine jahanja i postizanja sportskih rezultata. Kroz aktivnosti jahanja jahači dobivaju trostruku dobrobit – fizičke dobrobiti vrlo slične onima u hipoterapiji, psihičke dobrobiti – veće zadovoljstvo u životu, veće samopouzdanje, postizanje uspjeha, te socijalne dobrobiti kroz povećan broj socijalnih kontakata van inače uskog kruga obitelji i ustanova u kojima osoba boravi.

Pedagoško voltažiranje i jahanje

Provode ju specijalni pedagozi, defektolozi, psiholozi, socijalni radnici, i slične struke, uz naravno dodatnu edukaciju u specijalno pedagoškom voltažiranju ili jahanju. Ciljevi su učenje/poboljšavanje komunikacijskih vještina, socijalnih vještina, kontrola emocija...Vještine i odnosi naučeni u situaciji bavljenja s konjima transferiraju se u svakodnevni život. Za sada u Hrvatskoj ne postoji niti jedna osoba koja se bavi ovim vidom terapijskog jahanja, odnosno koja ima službenu edukaciju iz ovog područja.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Odredbe iz ovog Pravilnika stupaju na snagu nakon usvajanja Pravilnika na skupštini Saveza.

Nacrt izmjena i dopuna Pravilnika priprema i utvrđuje Upravni odbor Saveza i upućuje ga na raspravu članicama Saveza, a donosi ga Skupština.

U Vinkovcima 22.04.2007.god.

Predsjednica HSTJ:

Dragana Blažević